

RAYMOND CARVER
HESHT, TË LUTEM!
TREGIME

BOTIMET TOENA

RAYMOND CARVER

Hesht, të lutem!

tregime

Përktheu nga origjinali anglisht
Diana Çuli

BOTIMET TOENA
Tiranë, 2018

Autori: Raymond Carver (Reimond Karver)
Titulli në origjinal: Will you please be quiet, please?
Botoi në anglisht: Vintage U.K. - Random House

Ky libër u botua falë ndihmës së Institucionit Financiar AK-Invest.

Botuese: Irena Toçi

Kryeredaktore: Sonila Kapo
Korrektore letrare dhe përkujdesja grafike: Arlinda Rrushi
Kopertina: Elsa Hajderaj

ISBN 978-9928-277-10-7

© 1976, Raymond Carver/1989, Tess Gallagher

© në shqip Botimet Toena

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara. Nuk lejohet shumëfishimi me asnjë lloj mjeti apo forme, as me fotokopje, pa lejen me shkrim të mbajtësit të copyright-it.

BOTIMET TOENA

Rr. "M. Gjollësja", K. Postare 1420, Tiranë

Tel.: + 355 4 22 40 116

E-mail: redaksia@toena.com.al

botimet.toena@gmail.com

[Http://www.toena.com.al](http://www.toena.com.al)

Ky libër i kushtohet Marianës.

Bullafiqi

Jam te shoqja ime Rita. Pimë kafe, cigare dhe unë po i tregoj këtë histori.

Ja se çfarë po i tregoj.

Është e mërkurë, mbrëmja shumë e qetë po mbaron, kur Herbi e ul atë trashalug në lokalin tim.

Nuk kam parë kurrë një njeri aq të shëndoshë, por që është i veshur shumë mirë e me pamje tepër të pastër. Çdo gjë tek ai duket e madhe, veçanërisht më bëjnë përshtypje gishtërinjtë. Kur afrohem te tryeza ngjitur me të, për të folur me çiftin e vjetër, përnjëherësh më bien në sy gishtat. Duken tri herë më të mëdhenj sesa ata të njerëzve normalë - të gjatë, të trashë, të qulltë.

Merrem me tryezat e tjera. Kam një grup me katër sipërmarrës, tepër kërkues, një tjetër tryezë me katër vetë, tre burra dhe një grua, dhe këtë çiftin e moshuar. Leandri i mbush bullafiqit gotën me ujë dhe unë pres njëfarë kohe derisa t'i avitem.

Mirëmbërëma, zotëri, i them. Mund ta marr porosinë?

Po sa i shëndoshë që është, Rita!

Mirëmbërëma, më përgjigjet ai. Përshëndetje. Po, thotë. Mendoj se jemi gati, thotë.

Ka një mënyrë të tijën të foluri, të çuditshme, me të vërtetë. Dhe herë pas here lëshon një psherëtimë të lehtë.

Mendoj të fillojmë me një sallatë *Cezar*, thotë. Dhe pastaj një pjatë supë shoqëruar me bukë dhe gjalpë, ju lutem.

Brinjë qengji, pastaj, thotë. Dhe patate të pjekura me salcë pikante. Për ëmbëlsirën, flasim më vonë. Ju faleminderit, thotë, duke më zgjatur menynë.

Me ata farë gishtërinjsh, Rita!

Kur dal nga kuzhina, Margoja - a të kam folur për Margonë? Ajo që i qepet Rudit? Margoja më tha: Kush është ky miku yt trashalug? Se qenka shumë bullafiq.

★ ★ ★

Se çdo gjë ka lidhje. Unë mendoj se çdo gjë ka lidhje.

E përgatis sallatën *Cezar* te tryeza e tij, ai ndjek me sy çdo lëvizje timen, duke lyer ndërkohë copa buke me gjalpë, që i vendos mënjanë, e duke shfryrë gjithë kohës me zhurmë. Dhe unë vetë i kam nervat tel, sa i përmbys gotën e ujit.

Oh! Më falni, i them. Ja se ç'ndodh kur ngutesh. Më vjen keq, i them. Mos ju laga? Po dërgoj kamerierin që t'ju pastrojë.

Nuk ka problem, thotë ai. S'ka problem, dhe shfryn. Mos u shqetësoni, nuk ia vlen, thotë. Buzëqesh dhe tund dorën lehtë, ndërkohë që unë shkoj të gjej Leandrin dhe, kur vij t'i shërbej sallatën, vërej se e ka kollofitur të gjithë bukën me gjalpë.

Pak më vonë, kur i shpie bukë, ai e ka fshirë sallatën. E ke idenë sa e madhe është një sallatë *Cezar*?

Jeni shumë e sjellshme, më thotë. Kjo buka është e mrekullueshme, thotë.

Ju faleminderit, i them.

Është shumë e mirë, vërtet, thotë ai. Rrallëherë kemi ngrënë një bukë si kjo, thotë.

Nga jeni ju? - e pyes. Se nuk besoj t'ju kem takuar më parë, i them.

Nuk ishte nga ata që harrohen, hedh fjalën Rita, thumbuese.

Nga Denveri, përgjigjet ai.

Nuk e zgjas më te kjo pjesa, megjithëse jam shumë kureshtarë.

Supën do ta keni gati për një minutë, zotëri, i them, dhe prej andej shkoj t'i jap dorën e fundit tryezës së katër sipërmarrësve tepër kërkues.

Kur i shërbej supën, shoh se buka është zhdukur përsëri. Po përtyp në gojë kafshatën e fundit.

Besomëni, më thotë, ne nuk hamë përditë kështu, thotë. Dhe shfryn. Na falni, thotë.

Ju lutem, i them, as mos e zini në gojë. Më pëlqen kur shoh dikë që e shijon atë që ha, i them.

Nuk e di, thotë ai. Ndoshta kështu e quani ju. Dhe shfryn. Rregullon pecetën, merr lugën.

O Zot, sa i trashë që është! - ia bën Leandri.

E po, nuk është faji i tij, prandaj qepe, i them.

I vë përpara një tjetër shportë me bukë dhe një pjatë me gjalpë. Ju pëlqeu supa? - e pyes.

Ishte shumë e mirë, faleminderit, më thotë. E shkëlqyer, shton. Fshin buzët, fshin lehtazi mjekrën. Mos është pak vapë këtu, apo më duket mua? - thotë.

Jo, vapë është, keni të drejtë, i them.

Ndoshta duhet ta heqim xhaketën, thotë.

Po, hiqeni, i them. Se njeriu duhet të jetë rehat, i them.

Po, e vërtetë, më thotë ai. Keni shumë të drejtë, më thotë.

Por, pak më vonë shikoj se nuk e ka hequr xhaketën.

Dy tryezat me nga katër vetë janë larguar tashmë, edhe çifti i moshuar. Salla boshatiset pak nga pak. Kur i shërbej brinjët e qengjit dhe patatet e furrës, të shoqëruara me bukë dhe gjalpë, ka mbetur klienti i vetëm.

I hedh një masë të madhe salce pikante përsipër patateve të furrës. E spërkas salcën pikante me copëra proshute dhe hudhre të njomë të grira hollë. I çoj përsëri bukë dhe gjalpë.

Jeni i kënaqur? - e pyes.

Mrekulli, më thotë, dhe shfryn. Shkëlqyeshëm, falemi-nderit, thotë, dhe shfryn përsëri.

Ju bëftë mirë, i them. Ngre kapakun e tasit të sheqerit dhe vështroj në të. Ai tund kokën dhe më ngul sytë derisa unë largohem.

Tani e di se po kërkoja diçka. Po çfarë? Nuk di ta them.

Si po shkon ai trashamani? Po ta merr shpirtin, tha Herrieta. E njeh Herrietën?

Si ëmbëlsirë, i them unë trashaluoqit, kemi Ëmbëlsirën e Shefit, që është një puding me krem anglez, apo *cheesecake*, apo akulllore me vanilje, apo ananas me sherbet

Mos po ju vonojmë? - thotë ai, duke shfryrë i shqetësuar.

Aspak, i them unë. Sigurisht që jo. Rrini sa të doni. Po shkoj të bëj kafënë, ndërkohë që vendosni.

Duam të jemi të sigurtë me ju, më thotë, duke lëvizur në karrige. Do të na pëlqente shumë Ëmbëlsira e Shefit, por do të marrim edhe një kupë akulllore me vanilje. Me pak shurup çokollate, do t'ju lutesha. Ju thamë dhe qëparë se ishim të uritur, më thotë.

Shkoj drejt e në kuzhinë që të merrem vetë me ëmbëlsirën dhe Rudi më thotë: Harrieta thotë se ka ardhur një trashaluoq nga cirku, më i trashi në botë. Me të vërtetë?

Rudi e ka hequr tashmë përparësen dhe kapelën, e kupton se ç'dua të them.

Rudi, ai është i shëndoshë, por jo vetëm kaq.

Rudi qesh.

Më duket sikur ai do të thotë se më pëlqejnë trashaluoqët.

Bën mirë të mos ia ndash sytë, Rudi, i thotë Xhoana, e cila, në atë minutë, sapo hyn në kuzhinë.

Po bëhem xheloz, i thotë Rudi Xhoanës.

Unë i vë përpara bullafiqit porcionin më të madh të Ëmbëlsirës së Shefit dhe një kupë të madhe me akulllore me vanilje me shurupin e çokollatës anash.

Faleminderit, thotë ai.

Jeni i mirëpritur, i them, dhe sepse mallëngjehem.

Besojeni apo jo, thotë ai, ne nuk kemi ngrënë gjithnjë si këtu.

Unë ha e ha, ha dhe nuk shtoj dot, i them. Dua shumë të shëndoshem, i them.

Eh, më thotë ai. Po të kishim mundësi të zgjidhnim. Por nuk është e mundur. Nuk ka zgjidhje.

Dhe merr lugën e fillon të hajë.

Po pastaj? - thotë Rita, që ndez një nga cigaret e mia e duke afruar karrigen te tryeza. Po bëhet shumë interesante, thotë Rita.

Kaq është e gjitha. Asgjë tjetër. Ai e mbaron ëmbëlsirën, pastaj largohet dhe unë e Rudi kthehem në shtëpi.

Çfarë bullari, thotë Rudi duke u shtritur si e ka zakon kur është i lodhur. Pastaj qesh dhe ulet e sheh televizor. Unë vë të ziejë uji për çajin dhe bëj një dush. Vë dorën në bark dhe vras mendjen se çfarë do të ndodhte sikur të kisha fëmijë dhe njëri prej tyre të bëhej i tillë, aq i shëndoshë. Hedh ujin në çajnik, nxjerr filxhanët, tasin e sheqerit, kutiçkat e kremit dhe e shpie tabakanë te Rudi. Meqenëse e kishte vrarë pak mendjen, Rudi më thotë: kam njohur një bullafiq dikur, kur isha i vogël, bile dy të shëndoshë, shumë të shëndoshë. Ishin krejt të rrumbullt, për Zotin. Nuk më kujtohen emrat e tyre. Njërin e thërrisnin vetëm Bufi. E thërrisnim Bufi, çunin që kisha komshi, ngjitur me derën tonë. Po, e kisha komshi. Tjetri erdhi më vonë. Ai quhej Balloni. Të gjithë Ballon e thërrisnin, përveç mësuesve. Balloni dhe Bufi. Po nuk i kam ruajtur fotografitë e tyre, thotë Rudi.

Mua nuk më vjen gjë ndër mend për t'i thënë, pimë çajin dhe pas pak ngrihem të shkoj e të fle. Ngrihet edhe Rudi, shuan televizorin, mbyll derën e jashtme dhe fillon të zhvishet.

Futem në shtrat, shtyhem në rrëzë të tij dhe shtrihem përmbys. Por, menjëherë, sapo shuan dritën dhe hyn dhe ai në krevat, Rudi fillon. Unë kthehem në kurriz pa kundërshtuar, megjithëse nuk kam dëshirë. E këtu ndodh ajo që ndodh. Sapo ai vjen sipër meje, papritmas më duket sikur jam e shëndoshë. Më duket se jam tmerrësisht e shëndoshë. Aq e shëndoshë, sa Rudi ngjan si një shkop i hollë, thuaje i padukshëm.

Histori e çuditshme kjo jotja, thotë Rita, por e kuptoj se ajo flet sa për të thënë.

Jam e mërzitur, por nuk ia shfaq. I tregova dhe shumë.

Ajo rri ulur e po pret, duke tërhequr flokët me majat e gishtërinjve.

Po çfarë po pret? Këtë do të doja vërtet ta dija.

Jemi në gusht.

Jeta ime po ndryshon. E ndiej që po ndryshon.

Fqinjët

Billi dhe Arlena Miller ishin një çift i lumtur. Por, herë pas here, atyre u dukej se ishin të vetmit mes rrethit të tyre që kishin mbetur prapa, Billi i dënuar në punën e tij të llogaritarit dhe Arlena në detyrën e bezdisshme të sekretares. Bisedonin nganjëherë rreth kësaj, kryesisht kur krahasonin jetën e tyre me atë të fqinjëve, Harrieta dhe Xhimi Stounit. Millersave u dukej se Stounët kishin një jetë të shkëlqyer dhe të mbushur. Stounët hanin gjithnjë darka jashtë, kur nuk i organizonin në shtëpinë e tyre, ose udhëtonin ngado në të gjithë vendin, kur Xhimi shkante me shërbim.

Stounët banonin në të njëjtin kat me Millerët, te dera përballë. Xhimi punonte me shitjet në një firmë për pjesë këmbimi makinash dhe shpesh e kombinonte punën e tij me udhëtime kënaqësie. Kësaj radhe Stounët do të mungonin për dhjetë ditë, në fillim do të shkonin në Cheyenne, e pastaj në St. Louis të takonin të afërmit. Kur ata nuk ishin, Millerët kujdeseshin për apartamentin e Stounëve, ushqenin Kitin dhe ujisnin lulet.

Billi dhe Xhimi shtrënguan duart te makina. Harrieta dhe Arlena u përqaftuan e u puthën lehtë.

- Kënaquni, - i tha Billi Harrietës.

- Patjetër, - tha Harrieta. - Edhe ju, mos lini gjë mangët.

Arlena pohoi me kokë.

Xhimi i shkeli syrin.

- Pafshim, Arlenë. Kujdesu për plakun tënd.

- Do të kujdesem, - tha Arlena.

- Bëfshi qejf, - tha Billi.

- Ujin e zi do t'i nxjerr, - tha Xhimi, duke i rënë në krah.

- Dhe, edhe një herë, faleminderit, shoku.

Stounët u larguan duke u tundur dorën nga makina dhe Millerët ua tundën, gjithashtu.

- Sa do të doja të isha në vendin e tyre, - tha Billi.

- Eh, vërtet, kemi shumë nevojë për ca pushime, - tha Arlena. Ajo i mori krahun, ia hodhi rreth belit të saj e të dy ngjitën shkallët e apartamentit.

Pas darkës Arlena tha:

- Mos harro, natën e parë Kiti do të hajë mëlçitë.

Ajo po qëndronte në prag të derës duke palosur mbulesën artizanale që i kishte sjellë Harrieta nga Santa Feja vitin e kaluar.

Billi hyri në apartamentin e Stounëve dhe mori frymë thellë. Ajri ishte i rëndë dhe paksa i mykur. Ora e murit përmbi televizor tregonte tetë e gjysmë. Iu kujtua dita kur Harrieta erdhi në shtëpi me këtë orën, si e kishte përshkuar sallonin për t'ia treguar Arlenës, duke mbajtur kutinë prej lëkure në duar dhe duke i folur sahatit përmes qeses prej letre sikur të ishte një foshnjë.

Kiti fërkoji turirin te pantoflat e tij, pastaj u shtri në ijë, por kërceu përpjetë sapo Billi shkoi në kuzhinë dhe mori një nga kanoçet e vendosura në lavamanin që shndriste. E la macen të hante ushqimin dhe u drejtua për në banjë. U vështrua në pasqyrë, mbylli sytë e pastaj u vështrua përsëri. Hapi raftin e medikamenteve. Pa një kuti me ilaçe në etiketën e së cilës shkruhej *Harriet Stone*. *Një kokërr në ditë sipas udhëzimit* dhe e futi në xhep. U kthye në kuzhinë, mbushi një kovë me ujë dhe u kthye

në sallon. Përfundoi ujitjen, e la kovën në dysHEME dhe hapi raftin-bar. Në fund gjeti një shishe *Chivas Regal*. Piu dy gllënjka nga shishja, i fshiu buzët me mëngë dhe e vuri shishen në vend.

Kiti ia kishte marrë me gjumë mbi divan. Ai shoi dritat, mbylli derën ngadalë dhe e kontrollloi që u mbyll. Pati ndjesinë se harroi diçka.

- Pse u vonove? - tha Arlena. Ajo kishte mbledhur këmbët nën vete e po shihte televizor.

- Kot. Luajta me Kitin, - tha ai, u përkul mbi të e i preku gjoksin.

- Shkojmë në shtrat, shpirt, - i tha.

Ditën tjetër, Billi bëri vetëm dhjetë minuta pushim nga njëzet minutat e lejuara pasdite dhe doli nga puna në pesë pa një çerek. Sapo parkoi makinën kur Arlena zbriti nga autobusi. Priti derisa ajo hyri në pallat pastaj ngjiti shkallët me vrap që ta arrinte kur ajo të dilte nga ashensori.

- Billi! Më tmerrove. Paske dalë herët, - i tha ajo.

Ai mblodhi supet.

- Nuk kisha më punë për sot, - tha.

Ajo i dha çelësin e saj të hapte derën. Ai vështroi derën përballë, përpara se të hynte brenda pas së shoqes.

- Shkojmë në shtrat, - tha ai.

- Tani? - ajo qeshi. - Ç'të ka gjetur?

- Asgjë. Hiqe fustanin. Ai u përpoq t'ia hiqte me forcë dhe ajo i tha:

- Mjaft, tani, Bill!

Ai zërtheu rripin.

Më vonë porositen ushqim kinez dhe kur ua sollën, e hëngrën me uri, pa folur, dhe duke dëgjuar muzikë në disqe.

- Mos të harrojmë të ushqejmë Kitin, - tha ajo.

- Atë po mendoja, - tha ai. - Po shkoj menjëherë.

Kësaj radhe mori një kanoçe mishi për mace, pastaj mbushi kovën dhe ujiti bimët. Kur u kthye në kuzhinë, macja po kruante pjatën. Ajo e vështroi ngulazi përpara se të kthehej te shtroja e saj. Ai hapi të gjitha raftet dhe vërejtí ushqimet në kanoçe, drithërat, ushqimet e paketuara, gotat e verës dhe të koktejeve, porcelanet, tasat e enët. Hapi frigoriferin. I mori erë një dege selinoje, mori dhe dy copëza djathë *cheddar* dhe kafshoi një mollë duke hyrë në dhomën e gjumit. Krevati ishte shumë i madh, mbuluar me një kuvertë të trashë e të bardhë, që binte deri në dysheme. Hapi një sirtar komodine, gjeti një gjysmë paketë cigaresh dhe e futi në xhep. Pastaj deshi të hapte gardërobën, kur u dëgjua një trokitje te dera e hyrjes.

Ndërkohë, ai kaloi te banja dhe shkarkoi ujin në *WC*.

- Çfarë po bën këtu? - i tha Arlena. - Ke më shumë se një orë.

- Vërtet? - tha ai.

- Po, një orë, - tha ajo.

- Shkova në banjë, - tha ai.

- Ke banjën tënde, - i tha ajo.

- Nuk prisja dot, - tha ai.

Atë natë ata bënë përsëri dashuri.

Të nesërmen në mëngjes i tha Arlenës të telefononte në punë dhe të thoshte se ishte i sëmurë. Bëri dush, u vesh dhe hëngri një mëngjes të lehtë. U përpoq të fillonte e të lexonte një libër. Doli shëtitje dhe u ndje më mirë. Por, pas pak, me duart gjithnjë në xhepa, u kthye në apartament. Ndaloi te dera e Stounëve me shpresë se mund të dëgjonte macen që bridhte nëpër të. Pastaj hapi derën e tij e shkoi në kuzhinë të merrte çelësin.

Në shtëpi të fqinjít iu duk më fresk se tek e tija, po edhe më errët. Vrau mendjen mos ndoshta lulet ndikonin në temperaturën e ajrit. Vështroi nga dritarja dhe pastaj

hyri, pa u ngutur, dhomë më dhomë, duke vështruar me vëmendje çdo send që i zinte syri, me kujdes, një e nga një. Pa taketuket, mobiliet, mjetet e enët e kuzhinës, sahatin. Pa gjithçka. Më në fund hyri në dhomën e gjumit dhe te këmbët iu shfaq macja. E lëmoi pak, pastaj e futi në banjë dhe mbylli derën.

U shtri mbi shtrat dhe vështroi tavanin. Qëndroi ashtu shtrirë për pak kohë me sytë mbyllur e pastaj shpuri dorën te rripi. U përpoq të kujtohej çfarë dite ishte. U përpoq të kujtohej se kur do të ktheheshin Stounët dhe tha me vete se ndoshta nuk do të ktheheshin më kurrë. Nuk i kujtoheshin më as fytyrat e tyre, as si flisnin e as si visheshin. Rënkoi me mundim kur u rrotullua anash për t'u ngritur nga shtrati dhe u pa në pasqyrë.

Hapi gardërobën dhe zgjodhi një këmishë havajane. Kërkoi e gjeti pantallonat e shkurtra, të hekurosura mirë dhe të varura në kremastar sipër një palë pantallonave prej gabardine bojë kafe. Hoqi rrobat që kishte veshur dhe mbeti në mbathje e në këmishë. U pa përsëri në pasqyrë. Shkoi në sallon dhe mbushi një gotë pije, piu pak e u kthye përsëri në dhomën e gjumit. Veshi një këmishë të kaltër, një kostum të errët, kravatë blu dhe shall të bardhë, këpucë të zeza *wing-tip*. Gota iu boshatis dhe shkoi ta mbushte prapë.

Përsëri në dhomën e gjumit, u ul në një karrige, hodhi këmbën përmbi këmbë, duke parë veten në pasqyrë. Telefoni ra dy herë dhe pushoi. Ai e piu gotën dhe hoqi kostumin. Rrëmoi nëpër sirtarët e sipërm ku gjeti një palë mbathje grash e një sytien. Veshi mbathjet dhe mbërtheu sytienin, e pastaj pa në gardërobë për ndonjë fustan. Veshi një fund me katrore bardhezi dhe u përpoq të mbërthente zinxhirin. Sipër veshi një bluzë ngjyrë bordo, që kopsitej nga përpara. Shikoi këpucët e saj, por e kuptoi se nuk do t'i bënin. Vështroi nga dritarja e sallonit një copë herë të

gjatë, i fshehur pas perdes. Pastaj u rikthye në dhomë, që të vinte çdo gjë përsëri nëpër vendet e tyre.

Nuk kishte uri. Po as e shoqja nuk hëngri shumë. Vështruan njëri-tjetrin me drojë dhe buzëqeshën. Ajo u ngrit nga tryeza, kontrolloi nëse çelësi ishte në raft dhe pastaj lau shpejt e shpejt enët.

Ai qëndroi në këmbë te dera e kuzhinës, duke pirë cigare, dhe e vuri re kur ajo mori çelësin.

- Ti rri e çlodhu, ndërkohë që unë po vete përballë, - tha ajo. Lexo gazetën a ndonjë gjë tjetër. Shtrengoi dorën ku mbante çelësin. I tha se ai i dukej ca i lodhur.

Ai detyroi veten të përqendrohej te lajmet. Lexoi gazetën dhe ndezi televizorin. Më në fund u ngrit e doli jashtë në korridor. Dera tjetër ishte e mbyllur.

- Jam unë. Aty je akoma, e dashur? - thirri ai.

Pas pak, çelësi u rrotullua në bravë, Arlena doli dhe mbylli derën.

- Mos u vonova? - tha.

- Po, u vonove ca, - tha ai.

- Vërtet? - tha ajo. Ndoshta ngaqë po luaja me Kitin.

Ai e vështroi ngulazi, ajo hoqi sytë, me dorën akoma te doreza e derës.

- E çuditshme, - tha ajo. - Sesi ndihesh... të hysh në shtëpinë e njerëzve të tjerë...

Ai pohoi me kokë, ia hoqi dorën nga doreza dhe e mori me vete drejt derës së tyre. Hynë në apartament.

- Po, është e çuditshme, - tha ai.

Vuri re se ajo kishte një push të bardhë përmbi pulovrin e saj dhe faqet si shumë të kuqe. Filloi ta puthte në qafë, ajo u rrotullua e ia ktheu të puthurat.

- Oh, drej o punë, - tha ajo. - Dreq, dreq, - këndoi dhe përplasi duart si vajzë e vogël. - Tani u kujtova. Në të vërtetë, të betohem, harrova të bëj atë për çka shkova

atje. Nuk e ushqeva Kitin, as lulet nuk i ujita. E vështroi të shoqin. - Sa budallaqe, ë?

- Jo, nuk je, - i tha ai. - Një minutë. Sa të marr cigaret dhe shkojmë bashkë.

Ajo priti derisa ai mbylli dhe kyçi derën e tyre dhe pastaj e kapi fort te krahu dhe tha:

- Duhet të të them një gjë. Gjeta disa fotografi.

Ai ndali hapat në mes të korridorit.

- Çfarë lloj fotografish?

- Do t'i shohësh vetë, - tha ajo dhe i nguli sytë.

- Mos u tall. Buzëqeshi tej e tej. - Ku?

- Në një sirtar, - tha ajo.

- Mos u tall, - tha ai.

Pastaj ajo tha:

- Ndoshta ata nuk do të vijnë, - dhe po atë çast u habit dhe vetë me atë që tha.

- Edhe mundet, - tha ai. - Çdo gjë mund të ndodhë.

- Ose ndoshta ata do të vijnë dhe... - por nuk e mbaroi fjalën.

U kapën përdore e përshekuan ato pak metra të korridorit, kur ai foli me zë aq të ulët, sa ajo mezi e dëgjoi:

- Çelësin, - tha ai. - Ma jep mua.

- Çfarë? - tha ajo. Dhe vështroi derën.

- Çelësin, - i tha ai. - E ke ti.

- Uh, o Perëndi, - tha ajo. - E lashë brenda.

Ai u përpoq të hapte bravën. Ishte e bllokuar. Pastaj e provoi ajo. Asgjë. Shpresonte, me buzët gjysmë të hapura e duke marrë frymë me zor. Ai hapi krahët e ajo u fut mes tyre.

- Mos u mërzit, - i tha ai në vesh. - Të lutem, mos u mërzit.

Qëndruan atje. Të përçafuar me njëri-tjetrin. Të përkulur te dera, të mbështetur pas saj, sikur të mblidhnin forcat përballë erës.

Ideja

Sapo kishim mbaruar së ngrëni darkë dhe kisha një orë që rrija ulur te tryeza e kuzhinës, në errësirë, duke përgjuar. Në qoftë se ai do ta bënte sonte, tani ishte momenti, vetë momenti. Kisha tri net që nuk e shihja. Por sonte perdja e dhomës së gjumit ishte e hapur dhe kishte dritë.

Sonte unë kisha një parandjenjë.

Dhe pastaj e pashë. Ai shtyu rrjetën e telit dhe doli në verandën e pasme i veshur me një *T-shirt* dhe një palë pantallona të shkurtra, që mund të ishin dhe rroba banje. Vështroi përreth, kapërceu verandën e eci në hijet rrotull shtëpisë. Kishte qenë shumë i shpejtë. Po të mos kisha ndenjur gjithë kohës në vëzhgim, nuk do ta kisha parë. Ai qëndroi nën dritaren e ndriçuar dhe vështroi brenda.

- Vern, - thirra unë. - Vern, eja shpejt! Ai doli. - Nxito, po të them.

Verni ishte në sallon duke lexuar gazetën me televizorin ndezur. E dëgjova të flakte tej gazetën.

- Ki kujdes mos të të shohë! - tha Verni. - Mos u afro aq shumë te dritarja.

Gjithnjë kështu thoshte Verni: *Mos u afro shumë*. Vernit i vjen pak zor që ne shohim fshehurazi, mendoj. Por e di edhe se i pëlqen. Se ma ka thënë vetë.

- Nuk na shikon dot se jemi në errësirë. Unë i përgjigjem gjithnjë kështu. Kjo histori ka tre muaj që zgjat. Që nga

3 shtatori, që të jemi të saktë. Megjithatë, kjo është hera e parë që e shikoj përjashta. Nuk mund ta di se sa kohë përpara ka që ai bën këtë gjë.

Atë natë unë gati sa nuk i telefonova sherifit. E njoha në sekondën e fundit. Ma shpjegoi Verni. Edhe Vernit iu desh njëfarë kohe sa të qartësohej. Por, prej asaj nate unë kam vazhduar të vëzhgoj, dhe mund t'ju them se ai e bën këtë mesatarisht çdo dy-tri net, nganjëherë edhe më shpesh. E kam parë të dalë përjashta edhe kur bie shi. Në fakt, nëse *bie* shi, do ta shohim patjetër. Por sonte, koha ishte e kthjellët e frynte erë. Kishte hënë.

Ne u ulëm në gjunjë poshtë dritares dhe Verni kroi fytin.

- Mos ia ndaj sytë, - tha Verni. Verni po pinte cigare, duke shkundur herë pas here hirin në pëllëmbën e dorës. E mbante cigaren larg dritares kur nxirrte tymin. Verni pinte cigare gjithë kohës; nuk pushonte kurrë. Madje ai flinte me një taketuke katër centimetra larg krevatit. Kur më del gjumi natën, zgjohet edhe ai, dhe ndez cigaren.

- O Zot, - tha Verni.

- Çfarë ka ajo që gratë e tjera nuk e kanë? - e pyeta unë Vernin pas një minute.

Të kruspullosur mbi dysheme, vetëm me kokat paksa mbi parvaz të dritares, ne po shikonim atë burrin që po përpiquej të shihte nga jashtë dritares dhomën e tij të gjumit.

- Ja, këtë, - tha Verni. Kroi fytin mu pranë veshit tim.

Vazhduam të vështrojmë.

Pas perdes u përvijua një siluetë femërore. Duhet të ishte ajo, që po zhvishej. Por nuk kapja dot asnjë hollësi. Rrudha sytë. Verni vuri syzet e leximit, që të mund të shihte më mirë sesa unë. Befas perdja u shty mënjanë dhe gruaja doli me kurriz nga dritarja.

- Ç'po bën ajo tani? - pyeta unë, duke e ditur mirë.

- Oh, o Zot, - tha Verni.

- Çfarë po bën, Vern? - i thashë.

- Po zhvishet, - tha Verni. - Pse, çfarë kujton se po bën?

Atëherë drita e dhomës së gjumit u shua dhe burri eci përgjatë murit të shtëpisë së tij. Hapi derën me rrjetë teli dhe hyri brenda e pas pak u ndezën të gjitha dritat. Verni u kollit, u kollit përsëri dhe tundi kokën. Unë ndeza dritën. Verni vazhdoi të qëndronte ulur në gjunjë. Pastaj u ngrit në këmbë dhe ndezi cigaren.

- Ndonjë ditë do t'ia them asaj plehrës se ç'mendoj për të, - thashë dhe vështrova Vernin.

Verni qeshi kot.

- E kam me gjithë mend, - thashë. - Do më bjerë rasti ta takoj në supermarket e t'ia përplas në sy.

- Unë nuk do ta bëja. E ç'të hyn ty në punë, ë? - tha Verni.

Por e kuptova se ai mendonte që nuk e kisha seriozisht. U nguli sytë thonjve dhe rrudhi vetullat. Rrotulloi gjuhën brenda në gojë dhe shtrëngoi sytë, si e ka zakon kur përqendrohet. Pastaj, shprehja e fytyrës i ndryshoi dhe kroi mjekrën.

- Nuk duhet ta bësh një gjë të tillë, - tha.

- Ke për ta parë, - i thashë.

- Dreq o punë, - tha Verni.

E ndoqa pas në sallon. Ishim të dy nervozë. Gjithmonë kështu na ndodh nga kjo gjë.

- Prit, ti, prit, - i thashë.

Verni shtypi bishtin e cigares në taketuken e madhe. Qëndroi në këmbë pranë karriges së tij prej lëkure dhe vështroi për ca minuta televizorin.

- Kurrë nuk ka kurrë asgjë në televizor, - tha ai. Pastaj shtoi: - Ndoshta ai e ka zbuluar hilenë. Dhe ndezi një cigare tjetër. - Ku i dihet.

- Mua, po të më spiunonte njeri nga dritarja, do të lajmëroja policinë, - thashë unë, - përveçse po të ishte Gary Grant-i, - thashë.

Verni mblodhi supet.

- Do ta marrim vesh, - tha.

Më kapi një uri e madhe. Shkova te rafti i kuzhinës dhe pashë brenda, pastaj hapa frigoriferin.

- Vern, do gjë për të ngrënë? - i thirra.

Ai nuk u përgjigj. Dëgjova ujin të rridhte në banjë. Por mendova se do të donte diçka. Në atë orë të mbrëmjes na vjen gjithnjë uri. Vura në tryezë bukë dhe proshutë dhe hapa një kuti supe. Nxora *crackers*-a dhe gjalpë kikiriku, fileto mishi të ftohtë, kastravecë turshi, ullinj, *chips*-a. I vura të gjitha mbi tavolinë. Pastaj u kujtova për tortën me mollë.

Verni u kthye i veshur me robëdëshambër dhe me pizhamet prej fanellate. Flokët i kishte të lagura e të hedhura pas koke dhe vinte erë kolonjë. Shikoi ushqimet mbi tavolinë dhe tha:

- Po sikur të marrim dhe një vazo me *corn-flaks* me sheqer të kaftë?

Pastaj u ul dhe hapi gazetën anash pjatës.

I hëngrëm ato që kishim përpara. Taketukja u mbush me bërthama ullinjsh dhe me bishtat e tij të cigareve.

Kur mbaruam, Verni buzëqeshi dhe tha:

- Ç'është kjo aromë e mirë?

Unë u ngrita dhe nxora nga furra dy copat e tortës me mollë, mbuluar me djathë të shkrirë.

- Duket shumë e shijshme, - tha Verni.

- U ngopa, - tha pas pak ai. - Po shkoj të fle.

- Po vij dhe unë, - i thashë. - Sa të pastroj tryezën.

Po hidhja në plehra ato që kishin mbetur nëpër pjata kur pashë milingonat. U afrova të shihja më mirë. Ato vinin nga diku prapa tubave të lavamanit, një rresht i tërë, që ecte drejt njëres anë të koshit të plehrave dhe pastaj zbriste nga ana tjetër, lart e poshtë. Gjeta *spray*-n në një sirtar dhe spërkata jashtë e brenda koshin e pastaj spërkata edhe sa

munda poshtë lavamanit. Më pas lava duart e i hodha dhe një sy kuzhinës.

Vernin e kishte zënë gjumi. Po gërhiste. Do të zgjohej pas pak orësh, do të shkonte në banjë e do të pinte cigare. Televizori i vogël në këmbët e shtratit ishte i ndezur, por figura lëvizte. Desha t'i tregoja Vernit për milingonat.

U bëra gati për të fjetur, e ndreqa figurën dhe u futa në rroba. Verni bënte zhurmat e tij të përhershme, siç i ndodhte kur flinte. Pashë pak televizor, por ishte një *talk show* dhe mua nuk më pëlqejnë *talk show*-t. Më shkoi mendja përsëri te milingonat.

Përfytyrova sikur ato kishin pushtuar të gjithë shtëpinë. Mendova të zgjoja Vernin dhe t'i thosha se kisha parë një ëndërr të keqe. Por, në të kundërt, u ngrita dhe shkova te koshi i plehrave. Vështrova poshtë lavamanit. Nuk më zuri syri asnjë milingonë. I ndeza të gjitha dritat e shtëpisë derisa ajo u përmyt e gjitha nga ndriçimi.

Vazhdova të spërkas.

Më në fund ngrita grilën e kuzhinës dhe vështrova përjashta. Ishte vonë. Frynte erë dhe dëgjova degët të përplaseshin me njëra-tjetrën.

- Ajo plehra, - thashë. - Ja një ide!

Përdora dhe një fjalë edhe më të rëndë, por që nuk mund ta përsëris.

Ata nuk janë burri yt

Ërl Ober, agjent shitjesh, kishte mbetur përkohësisht pa punë. Por e shoqja, Dorina, kishte gjetur një vend si kameriere në një kafene që rrinte hapur njëzet e katër orë, në periferi të qytetit. Një natë, kur po pinte, Ërli vendosi të ndalonte te kafeneja dhe të hante aty diçka. Donte të shihte edhe Dorinën në punë e sipër, por edhe të merrte me vete ndonjë ushqim për në shtëpi. Shkoi te banaku dhe studioi menyën.

- Çfarë po bën këtu? - i tha Dorina kur e pa.

Ajo i zgjati kuzhinierit një porosi.

- Po ti, çfarë do të hash, Ërl? - e pyeti. - Mirë janë fëmijët?

- Mirë fare, - tha Ërli. - Po marr një kafe dhe sanduicin numër dy.

Dorina i shkroi në bllok.

- Ka ndonjë mundësi që... - i tha ai dhe i shkeli syrin.

- Jo, - i tha ajo. - Dhe mos më fol tani. Se kam punë.

Ërli e piu kafënë dhe priti për sanduicin. Dy burra veshur me kostum, me kravatën të lidhur mirë, u ulën ngjitur me të dhe kërkuan kafe. Kur Dorina u largua me ibrikun e kafesë në dorë, njeri nga burrat i tha tjetrit:

- Shikoje prapanicën e kësaj. E paparë!

Burri tjetër qeshi.

- Kam parë dhe më keq, - tha ai.

- Këtë doja të thosha dhe unë, - tha i pari. - Po ka ca tipa që i duan zoçkat të shëndosha.

- Jo unë, - tha tjetri.

- As unë, - tha burri i parë. - Atë po të thosha.

Dorina i vuri Ërlit sanduiçin përpara. Shoqëruar me patate të skuqura, sallatë me lakra e karota, kastravecë turshi.

- Ndonjë gjë tjetër? - e pyet ajo. - Një gotë me qumësht? Ai nuk foli. Ajo nuk po lëvizte dhe ai tha jo me kokë.

- Po të sjell një kafe tjetër, - tha Dorina.

U kthye me ibrikun e kafesë dhe i hodhi kafe në filxhan atij dhe dy burrave. Pastaj gjeti një lugë të madhe dhe u ktheu kurrizin të merrte akulllore. Futi njërën dorë poshtë në frigorifer për të nxjerrë sa më shumë masë akulloreje. Fundi i bardhë najlon i shkurtër iu ngrit lart tek ijët duke i zbuluar këmbët. Iu duk korseja, që ishte bojë rozë, kofshët e hirta, të rrudhura e pak me qime, me damarët që përhapeshin si të hallakatur. Dy burrat e ulur pranë Ërlit shkëmbyen vështrimet. Njeri prej tyre ngriti vetullat lart. Tjetri u ngërdhesh dhe vazhdoi të shihte Dorinën përmbi filxhanin e kafesë teksa ajo po hidhte me lugë shurup çokollate mbi akulloren. Kur filloi të tundte enën me kremin e rrahur, Ërli u ngrit pa e mbaruar pjatën dhe shkoi te dera. Dëgjoi që ajo e thirri në emër, por ai nuk ndaloi.

U hodhi një sy fëmijëve, hyri në dhomën tjetër të gjumit dhe u zhvesh. U mbulua me kuvertë deri te mjekra, mbylli sytë dhe nisi të mendohej. Ndjeshmëria i filloi në fytyrë dhe i zbriti poshtë deri në stomak e te këmbët. Hapi sytë dhe e lëvizi kokën sa andej-këndej mbi jastëk. Pastaj u kthye në një anë dhe e zuri gjumi.

Në mëngjes, pasi fëmijët dolën për në shkollë, Dorina hyri në dhomë dhe ngriti grilën. Ërli ndërkohë ishte zgjuar.

- Shikoje një herë veten tënde në pasqyrë, - i tha ai.

- Si the? - tha ajo. - Ku e ke fjalën?

- Shikoje veten tënde në pasqyrë, po të them, - i tha ai.

- E çfarë të shoh? - i tha ajo. Por u pa në pasqyrën mbi komo dhe mblodhi flokët e lëshuar mbi supet.

- Hë, pra? - tha ai.

- Pra, çfarë? - tha ajo.

- Nuk dua ta them këtë gjë, - tha Ërli, - por mendoj se duhet të fillosh të mbash dietë. E kam me të vërtetë. Seriozisht. Duhet të biesh disa kile. Mos u nxe.

- Nuk po të marr vesh si e ke hallin, - tha ajo.

- Atë që të thashë. Mendoj se duhet të biesh disa kile. Të dobësohesh pak.

- Nuk ma ke thënë kurrë më parë këtë, - tha ajo. Ngriti këmishën e natës deri te ijët dhe u kthye e u vështrua në pasqyrë.

- Deri më sot nuk e kisha problem, - tha ai, duke u përpjekur të peshonte mirë fjalët.

Me këmishën e natës ende te beli, Dorina i ktheu shpinën pasqyrës dhe pa sipër supit. Ngriti lart me dorë njëren mollaqe dhe e lëshoi. Ërli mbylli sytë.

- Mbase ia fus kot, - tha ai.

- Them se dhe mund të dobësohem, - tha ajo. - Por do të jetë e vështirë.

- Ke të drejtë, nuk do të jetë e lehtë, - tha ai. - Po do të të ndihmoj dhe unë.

- Ndoshta s'e ke keq, - tha ajo. E uli këmishën e natës, e vështroi të shoqin dhe e hoqi pastaj.

Biseduan mbi dietat. Folën për dietat proteinike, dietat vetëm me perime, dietat me lëng qitroje. Por vendosën se nuk i kishin paratë të blinin biftekët që kërkonte dieta proteinike dhe Dorina tha se nuk i kishte dhe aq qejf perimet sa të hante vetëm ato. Dhe, meqenëse nuk i pëlqente shumë lëngu i qitros, nuk shihte rrugëdalje për ta realizuar.

- E mirë, harroje, - tha Ërli.

- Jo, ti ke të drejtë, - tha ajo. - Do të bëj diçka.

- Po sikur të bësh ushtrime? - tha ai.
- Bëj gjithë atë ushtrim në punë e në shtëpi, - tha ajo.
- Atëherë mos ha, - tha Ērli. - Të paktën për ca ditë.
- Mirë, - tha ajo, - do ta provoj. Të paktën për ca ditë.

Më binde.

- Unë di t'u mbush mendjen njerëzve, - tha Ērli.

Pasi verifikoi gjendjen e llogarisë në bankë, ai u fut në një shitore me çmime të ulura dhe bleu një peshore. E ndoqi me sy me vëmendje shitësen që i paktoi peshoren.

Në shtëpi Dorina hoqi të gjitha rrobat që kishte veshur dhe hipi në peshore. Ai u vrenjt kur i pa damarët. Preku me gisht gjatësinë e një vene që i përshkonte gjithë kofshën.

- Çfarë po bën? - e pyeti ajo.

- Asgjë, - i tha ai.

Pa peshën që tregonte peshorja dhe e mbajti shënim në një copë letër.

- Shumë mirë, - tha Ērli. - Shumë mirë.

Ditën tjetër ai e kaloi shumicën e pasdites në një intervistë. Punëdhënësi i mundshëm, një burrë i shkurtër e i shëndoshë, që mezi eci kur i tregoi Ērlit pjesët e këmbimit në magazinë, e pyeti nëse ishte i lirë të udhëtonte.

- Tepër i lirë, - tha Ērli.

Burri tundi kokën pohues.

Ērli buzëqeshi.

★ ★ ★

E dëgjoi zërin e televizorit përpara se të hapte derën e shtëpisë. Fëmijët nuk e ngritën kokën kur ai hyri në sallon. Në kuzhinë, Dorina, e veshur për të shkuar në punë, po hante vezë të skuqura dhe proshutë.

- Ç'po bën ashtu? - i tha Ërli.

Ajo vazhdoi të përtypej, me gojën plot. Por pastaj e pështyu të gjithën në një pecetë.

- Nuk duroj dot, - tha.

- Demebele, - tha Ërli. - *Po vazhdo, ha! Vazhdo!* Shkoi në dhomën e gjumit, mbylli derën dhe u shtri përmbi kuvertë. E dëgjonte përsëri televizorin. Vuri duart nën kokë dhe vështroi në tavan.

- Do ta provoj përsëri, - tha ajo.

- Në rregull, - tha ai.

Pas dy ditësh, në mëngjes, ajo e thirri në banjë.

- Shiko, - i tha.

Ai pa peshoren. Hapi një sirtar dhe nxori copën e letrës, pa përsëri peshoren. Ajo buzëqeshi vesh më vesh.

- Treqind gramë, - tha.

- Nuk është keq, - tha ai dhe i ra me një shpullë të lehtë në ijë.

Ërli shfletoi njoftimet. Kaloi dhe nga zyra shtetërore e punës. Dy ose tri herë në javë merrte makinën për të dhënë një intervistë dhe në mbrëmje numëronte bakshishet e Dorinës. I shtronte me kujdes dollarët kartëmonedha mbi tryezë dhe formonte pirqje njëdollarëshe me monedha prej pesë, dhjetë dhe njëzet *centëshe*. E çdo mëngjes e shpinte të shoqen te peshorja.

Në dy javë ajo kishte humbur dyqind e pesëdhjetë gramë.

- Unë pickoj nga pak, - tha ajo. - Më vjen uri gjithë ditën dhe ha ndonjë gjë të vogël në punë. E ajo më shton.

Por një javë më vonë humbi dy kile. Një javë më pas, humbi edhe dy të tjera. Iu desh t'i drejtohej një zyre huaje ku mori para hua për të blerë uniformë të re.

- Njerëzit kanë filluar të flasin për mua, - tha ajo.

- Çfarë thonë? - tha Ërli.

- Se jam shumë e zbehtë, e para, - tha ajo. - Që jam bërë skelet. Thonë se është e frikshme që po dobësohem kaq shumë.

- Pse, ç'të keqe ka të dobësohesh? Mos ua vër veshin. Thuaju të shohin punën e tyre. Se nuk janë burri yt, ata. Nuk jeton me ta, ti.

- Por punoj me ta, - tha Dorina.

- E qartë, - tha Ërli. - Po nuk janë burri yt ata, po të them.

Çdo mëngjes ai i shkonte pas në banjë dhe priste derisa ajo peshohej. Ulej në gjunjë pranë saj me lapsin dhe me copën e letrës. Letra ishte mbushur me data, ditë jave, shifra. Ai lexonte shifrën te peshorja, shikonte përsëri letrën dhe ose tundte kokën pohues, ose mblidhte buzët.

Tani Dorina e kalonte kohën më të madhe shtrirë në shtrat. Në mëngjes, pasi niste fëmijët në shkollë, ajo binte përsëri në shtrat e ngrihej vetëm pasdite kur duhet të shkonte në punë. Ërli e ndihmonte me punët e shtëpisë, shikonte televizor dhe e linte të flinte. Bënte dhe pazarin e, herë pas here, dilte për intervistat.

Një mbrëmje, ai vuri fëmijët në shtrat, mbylli televizorin dhe vendosi të dilte e të pinte nja dy gota. Kur bari u mbyll, u hodh deri te kafeneja.

U ul te banaku dhe priti. Kur ajo e pa, e pyeti:

- Mirë janë fëmijët?

Ërli bëri me shenjë se po.

U mendua shumë përpara se të porosiste. Nuk ia ndante sytë asaj kur shkonte e vinte te banaku. Më në fund kërkoi një *cheesburger*. Ajo ia dha porosinë kuzhinierit dhe u drejtua te një klient tjetër.

Një kameriere tjetër iu afrua Ërlit me një ibrik kafeje në dorë.

- Kush është ajo shoqja jote? - i tha ai duke treguar të shoqen me sy.

- Quhet Dorina, - tha kamerierja.

- Po më duket shumë ndryshe nga hera e fundit që isha këtu, - tha ai.

- Oh, unë nuk ia kam idenë, - tha kamerierja.

Ai hëngri *cheeseburger*-in dhe piu kafënë. Klientët te banaku nuk kishin ndër mend të iknin. Dorina merrte e sillte porositë e klientëve të shumtë që hynin e dilnin, megjithëse herë pas here porositë i merrte edhe kamerierja tjetër. Ërli vëzhgonte të shoqen dhe mbante vesh me vëmendje. Dy herë iu desh të lëvizte e të shkonte në banjë. Dhe çdo herë kishte frikë mos i kishte shpëtuar ndonjë gjë pa e dëgjuar. Kur u kthye herën e dytë, pa se ia kishin marrë filxhanin dhe se ia kishin zënë vendin. Mori një stol e u ul në cep të banakut, pranë një burri më të moshuar veshur me këmishë me vija.

- Si e ke hallin? - i tha Dorina Ërli kur e pa aty përsëri.

- Nuk mendon se duhet të shkosh në shtëpi?

- Më sill një kafe tjetër, - i tha ai.

Burri pranë Ërli po lexonte një gazetë. Ngriti sytë dhe pa Dorinën që po i mbushte Ërli filxhanin. E ndoqi me sy Dorinën tek po largohej. Pastaj filloi të lexonte përsëri gazetën. Ërli gjerbi kafënë dhe priti që burri të fliste diçka. E shihte me bisht të syrit. Burri mbaroi së ngrëni pjatën e tij dhe e shtyu anash. Ndezi një cigare, palosi gazetën përpara vetes dhe vazhdoi të lexonte.

Dorina erdhi, e mori pjatën e papastër dhe i shtiu kafe në filxhan.

- Si të duket ajo? - i tha Ërli atij, duke treguar Dorinën që po shkonte tek arka. - Nuk është e lezetshme, ë?

Burri ngriti sytë. Vështroi Dorinën, pastaj Ërlin dhe pastaj iu kthye përsëri gazetës.

- Hë, pra, çfarë mendon? - tha Ërli. - Të bëra një pyetje. A të duket e mirë apo jo? Përgjigju.

Burri lëvizi gazetën me zhurmë.

Kur Dorina erdhi përsëri te banaku, Ërli e gjuajti me bërryl fqinjën dhe i tha:

- Dëgjo, po të them një gjë. Shikoja prapanicën, tani. Me vëmendje. Mund të më sillni dhe një krem me fruta e me çokollatë? - i drejtua Ërli Dorinës.

Dorina qëndroi përpara tij dhe psherëtiu. Pastaj u kthye, mori kupën e akullores dhe lugën. U përkul mbi ngrirësen, e futi dorën deri në fund dhe filloi të merrte akulloren me lugën e madhe. Ërli pa burrin dhe i shkeli syrin kur fundi i Dorinës u ngrit e iu zbuluan kofshët. Por sytë e atij burrit kapën shikimin e kamerieres tjetër. Ai futi gazetën nën sqetull dhe dorën në xhep.

Kamerierja tjetër iu afrua Dorinës.

- Kush është ky tipi? - e pyeti.

- Kush? - tha Dorina, dhe shikoi përreth me kupën e akullores në dorë.

- Ja, ai, - tha kamerierja tjetër duke bërë me kokë nga Ërli. - Kush është ai kokërr gomari?

Ërli sajoi një buzëqeshje. E mbajti. Nuk e hoqi nga fytyra derisa ndjeu se po i dërmoheshin nofullat.

Por kamerierja tjetër po e zhbironte me vëmendje dhe Dorina filloi të tundte kokën lehtë. Burri ngjitur la disa monedha anash filxhanit dhe u ngrit, por edhe ai po priste të dëgjonte përgjigjen. Të gjithë i ngulën sytë Ërlit.

- Është agjent shitjesh. Dhe burri im, - tha Dorina më në fund, duke mbledhur supet. Pastaj ia vuri përpara kremin me çokollatë dhe shkoi t'i priste faturën.

Mos jeni gjë doktor?

Kur telefoni filloi të binte, ai nxitoi dhe doli nga studioja me pantofla e me pizhame. Meqenëse ora ishte dhjetë e gjysmë, me siguri e kërkonte e shoqja. Ajo telefononte gjithnjë vonë, pas disa gotash, sa herë ishte jashtë qytetit. Punonte si blerëse për një magazinë të madhe dhe kishte që në fillim të javës që ishte larguar për punë.

- Alo, e dashur, - tha ai. - Alo, - përsëriti.

- Kush jeni ju? - pyeti një grua.

- Në fakt, kush *jeni ju?* - tha ai. - Cilin numër keni kërkuar?

- Një minutë, - tha gruaja. - Numrin 273-8063.

- Ky është numri im, - tha ai. - Nga e gjetët ju?

- Nuk e di. Ishte i shkruar në një copë letër kur u ktheva nga puna, - tha gruaja.

- E kush e ka shkruar?

- Nuk e di, - tha gruaja. - Ndoshta dadoja. Ka mundësi ta ketë shkruar ajo.

- Unë nuk e di nga e ka gjetur, - tha ai, - por ky është numri im dhe nuk është në numëror. Do t'ju isha mirënjohës sikur ta flaknit në kosh. Alo? Më dëgjoni?

- Po, ju dëgjoj, - tha gruaja.

- Keni gjë tjetër? - pyeti ai. - Se është vonë dhe unë kam punë.

Ai nuk desh të ishte i pasjellshëm, por më mirë të mos rrezikonte. U ul te karrigia pranë telefonit dhe tha:

- Nuk doja t'jua prisja shkurt. Thashë vetëm se është vonë dhe më shqetëson fakti se si numri im ka rënë në dorën tuaj. Hoqi pantoflën dhe filloi të fërkonte këmbën, në pritje.

- As unë nuk e di, - tha ajo. Ju thashë se e gjeta të shkruar, pa asnjë shënim tjetër. Do ta pyes Anetën, dadon, kur të vijë nesër. Nuk doja t'ju shqetësoja. U mbylla në kuzhinë që kur dola nga puna.

- Në rregull, - tha ai. - E harrojmë. Thjesht hidheni poshtë a griseni, dhe harrojeni. Nuk ka problem, mos e vrisni mendjen.

E kaloi receptorin te veshi tjetër.

- Nga zëri dukeni njeri shumë i mirë, - tha gruaja.

- Vërtet? E po, shumë e këndshme nga ana juaj që ma thatë.

E dinte se tani duhet ta mbyllte telefonin, por i vinte mirë të dëgjonte zërin e saj, madje dhe të tijin, në dhomën e heshtur.

- Oh, patjetër, - tha ajo. - Patjetër do t'jua thosha.

Ai e lëshoi këmbën.

- Po si e keni emrin? - e pyeti ajo.

- Emrin e kam Arnold, - tha ai.

- Oh, më falni, - tha ajo. - Arnold është emri juaj. Po mbiemrin, si e keni, Arnold?

- Tani vërtet më duhet ta mbyll telefonin, - tha ai.

- Pash Zotin, Arnold, unë quhem Klara Holt. Pra emri juaj është Arnold, zoti Arnold kush?

- Arnold Brajt, - tha ai dhe shtoi me të shpejtë, - Klara Holt. Ishte kënaqësi. Por vërtet mendoj se tani duhet ta ndërpres bisedën, zonjusha Holt. Se po pres një telefonatë.

- Më vjen keq, Arnold. Nuk doja t'ju merrja kohë, - tha ajo.

- Pa problem, - tha ai. - Ishte kënaqësi të flisja me ju.

- Shumë i sjellshëm, Arnold.

- A mund të prisni një minutë? - tha ai. - Se më duhet të kontrolloj diçka. - Shkoi në studio për një cigare, u vonua rreth një minutë për ta ndezur me çakmak dhe u pa në pasqyrën përmbi oxhak.

Kur u kthye te telefoni, u tremb mos ajo kishte ikur.

- Alo?

- Alo, Arnold, - tha ajo.

- Kujtova se e kishit mbyllur.

- Oh, jo, - tha ajo.

- Për sa i përket numrit tim që e kishit ju, - tha ai. - Nuk ka gjë për t'u shqetësuar, ma ha mendja. Vetëm hidheni në kosh.

- Do ta hedh, Arnold, - tha ajo.

- E po, tani duhet t'ju përshëndes.

- Po, sigurisht, - tha ajo. - Dhe unë ju uroj natën e mirë.

Ai e dëgjoi të merrte frymë thellë.

- E di se po e teproj, Arnold, por a mendoni se mund të takoheshim diku e të bisedonim? Vetëm pak minuta?

- Kam frikë se kjo është e pamundur, - tha ai.

- Vetëm një minutë, Arnold. Si e gjeta numrin tuaj dhe gjithçka tjetër. Sepse kam një ndjesi shumë të fortë nga kjo gjë, Arnold.

- Unë jam burrë i vjetër, - tha ai.

- Oh, jo, nuk jeni, - tha ajo.

- Jam vërtet i moshuar, - tha ai.

- A mund të takohemi diku, Arnold? Se unë nuk jua tregova të gjitha. Ka dhe diçka tjetër, - tha gruaja.

- Çfarë doni të thoni? - tha ai. - Për çfarë e keni fjalën? Alo?

Ajo e mbylli telefonin.

Kur ai po bëhej gati të flinte, i telefonoi e shoqja, paksa çakërkeçf, siç iu duk atij, biseduan një copë herë, por ai nuk i tregoi për telefonatën. Më vonë, kur po mbulohej me batanije, telefoni ra përsëri. Ai e ngriti.

- Alo, Arnold Brajt.
- Arnold, më falni që e ndërpreva ashtu. Si po ju thosha, ka shumë rëndësi që ne të takohemi.

Të nesërmen pasdite, sapo futi çelësin në bravë, dëgjoi telefonin të binte. Lëshoi përtokë çantën e dokumenteve dhe, pa hequr pallton e dorezat, nxitoi te tavolina të kapte telefonin.

- Arnold, më vjen keq që po ju shqetësoj përsëri, - tha gruaja. - Por ju duhet të vini sonde në shtëpinë time rreth orës nëntë ose nëntë e gjysmë. A mund ta bëni këtë gjë për mua, Arnold?

Atij i rrahu zemra kur e dëgjoi t'i shqiptonte emrin.

- Nuk mundem, - i tha.

- Ju lutem, Arnold, - tha ajo. - Është shumë e rëndësishme, ndryshe nuk do t'jua kërkoja. Vetë nuk mund të dal se Sherili është ftohur dhe kam frikë për djalin.

- Po burri juaj? Ai priti.

Një heshtje.

- Nuk jam e martuar, - tha ajo. - Do të vini, apo jo?

- Nuk ju premtoj dot, - tha ai.

- Ju përgjërohem shumë të vini, - tha ajo, dhe pastaj i dha adresën shpejt e shpejt dhe e mbylli telefonin.

"Ju përgjërohem të vini", përsëriti ai, me telefonin akoma në dorë. Hoqi ngadalë dorezat dhe pastaj pallton. E ndiente se duhet të kishte shumë kujdes. Shkoi të lahej. U pa në pasqyrë dhe vuri re se kapelën e kishte ende në kokë. Po në atë çast mori vendimin që të shkante dhe e hoqi kapelën e syzet e filloi të sapuniste fytyrën. Kontrollloi thonjtë.

- Jeni i sigurt se kjo është rruga e saktë? - e pyeti ai shoferin e taksisë.

- Kjo është rruga dhe ai atje është pallati, - tha shoferi.

- Ec dhe pak, - i tha. - Më lër te cepi.

E pagoi shoferin. Dritat e dritareve të sipërme ndriçonin verandat. Nga gardhet vareshin bimët dhe aty këtu stola mbi bar. Në një verandë, një burrë trupmadh veshur me bluzë tutash ishte përkulur mbi parmak dhe e vështroi atë tek shkoi drejt hyrjes kryesore.

Shtypi butonin C. HOLT. Dera u hap, ai e shtyu dhe hyri brenda. Ngjiti shkallët ngadalë, duke ndaluar për të marrë frymë në çdo sheshpushim. Iu kujtua hoteli në Luksemburg, pesë avionët që ai dhe e shoqja kishin ndërruar pesë vjet më parë. Befas ndjeu një dhimbje në njërenë anë të gjoksit, u tremb mos ishte zemra, përfytyroi se si do të rrëzohej përtokë e do të rrokullisej deri në fund të shkallëve. Nxori shaminë dhe fshiu ballin. Pastaj hoqi syzet dhe fshiu xhamat, duke pritur zemrën t'i qetësohej.

Vështroi korridorin e katit. Ndërtesa dukej jashtëzakonisht e qetë. Qëndroi para derës së saj, hoqi kapelën dhe trokiti lehtë. Dera u hap me një krrak dhe pas saj doli një vajzë e vogël me pizhame.

- Ju jeni Arnold Brajt? - tha ajo.

- Po, unë jam, - tha ai. - Në shtëpi është mamaja?

- Ajo më tha t'ju prisja e t'ju fusja brenda. Dhe t'ju thosha se ka zbritur deri te farmacia për të blerë shurup kolle dhe aspirina.

Ai mbylli derën pas vetes.

- Si e ke emrin? Ma tha mamaja jote, por e harrova.

Vajza nuk foli dhe ai provoi përsëri.

- Si e kishe emrin? Mos të quajnë Shërli?

- Sheril, - tha ajo. - Sh-e-r-i-l.

- Po, tani më kujtohet. Por, megjithatë, iu afrova.

Ajo u ul në një pufkë në qoshen tjetër të dhomës dhe e vështroi.

- Ti je e sëmurë, ë? - tha ai.

Ajo tundi kokën.

- Nuk je e sëmurë?

- Jo, - tha ajo.

Ai vështroi përreth. Dhoma ndriçohej nga një abazhur prej metali të praruar, këmba e të cilit shërbente edhe si mbajtëse revistash, edhe si taketuke e madhe. Të muri ishte televizori, i ndezur, me volum të ulët. Një korridor i ngushtë të shpinte në pjesën tjetër të apartamentit. Ajri i ngrohtë i kondicionerit që i ngopur me aromë ilaçesh. Mbi një tryezë të vogël kishte bigudina dhe karfica për flokët, mbi divan ishte hedhur një robëdëshambër i kuq.

Vështroi përsëri fëmijën, pastaj kuzhinën dhe dyert prej xhami që dilnin në ballkonin e kuzhinës. Dyert ishin pak të hapura dhe ai ndjeu ta përshkonin mornica të lehta kur përfytyroi burrin trupmadh me bluzë tutash.

- Mami doli vetëm për një minutë, - tha fëmija, sikur të zgjohej papritmas.

Ai u përkul përpara mbi majat e këmbëve dhe e shikoi drejt në sy, me kapelën në dorë.

- Mendoj se është më mirë të largohem - tha ai.

U dëgjua çelësi në bravë, u hap dera dhe një grua e shkurtër, e zbehtë, me fytyrën me njolla të kuqe hyri brenda, duke mbajtur një qese letre.

- Arnold! Jam shumë e kënaqur që po të shoh!

Ajo i hodhi një shikim të shpejtë, të turbulluar dhe tundi kokën çuditshëm, sa nga njëra anë në tjetrën, duke shkuar në kuzhinë me qesen. Ai dëgjoi të përplasej një kanat rafti. Vajza rrinte te pufja dhe e ndiqte me sy. Ai peshoi në fillim mbi njëren këmbë dhe pastaj te tjetra, pastaj vuri kapelën në kokë dhe e hoqi menjëherë sapo gruaja u shfaq përsëri.

- Mos jeni gjë doktor? - e pyeti ajo.

- Jo, - tha ai, i habitur. - Jo, nuk jam.

- Sherili është e sëmurë, siç e shihni. Dola të blija ca ilaçe. Përse nuk ia more pallton zotërisë? - tha ajo, duke iu

drejtuar vajzës së vogël. - Mos ia vini re, Arnold. Nuk jemi mësuar të na vijnë njerëz.

- Nuk mund të qëndroj, - tha ai. - Nuk duhet të kisha ardhur, në të vërtetë.

- Ju lutem, uluni, - tha ajo. - Nuk bisedojmë dot kështu. Më lejoni vetëm pak, sa t'i jap ilaçin. E pastaj do të flasim.

- Më falni, se duhet të largohem, - tha ai. - Nga toni i zërit tuaj pandeha se ishte diçka urgjente. Por, tani, vërtet më duhet të shkoj.

Pa duart e veta dhe e kuptoi që kishte lëvizur gishtërinjtë duke folur.

- Tani do të vë çajin, - e dëgjoi atë të thoshte, sikur të mos ia kishte vënë veshin. - Pastaj do t'i jap ilaçin Sherilit, dhe pastaj ne të dy do të bisedojmë.

E kapi vajzën nga supet dhe e mori me vete në kuzhinë. Ai e pa të nxirrte një lugë, të hapte një shishkë me diçka brenda pasi lexoi etiketën dhe hodhi dy doza.

- Tani shko e thuaji natën e mirë zotit Brajt, shpirt, dhe drejt e në dhomën tënde.

Ai e përshëndeti me kokë vajzën dhe pastaj shkoi në kuzhinë, pas gruas. Nuk u ul në karrigen që i tha ajo, por në një tjetër, nga ku mund të shihte ballkonin, korridorin dhe sallonin e vogël.

- E keni problem po të ndez një cigare? - e pyeti ai.

- Jo, aspak, - tha ajo. - Nuk më bezdisni, Arnold. Ju lutem, ndizeni.

Ai vendosi për jo. Vuri të dyja duart mbi gjunjë dhe i dha fytyrës një shprehje shumë serioze.

- Kjo gjë më duket shumë e paqartë, - tha ai. - Se nuk jam mësuar kështu, të më besoni.

- Ju kuptoj, Arnold, - tha ajo. - Ndoshta do të donit të dëgjoni se si më ra në dorë numri juaj?

- Po, me shumë kureshtje, - tha ai.

- Sikur do të më tregonit për numrin, - tha ai.

- Çfarë, Arnold? Oh, më vjen keq, - tha ajo.

Ai qëroi fytyrën.

- Më thoni si ma gjetët numrin? - tha.

- Pyeta Anetën. Dadon, po ju e dini mirë, sigurisht.

Sepse ajo më tha që ra telefoni kur ajo ishte në shtëpi dhe ishte dikush që më kërkonte mua. I lanë një numër ku mund të telefonoja dhe numri që mbajti shënim ishte numri juaj. Më vjen keq që nuk di t'ju them më shumë, - tha ajo.

- Po ju zien uji, - tha ai.

Ajo nxori lugët, qumështin, sheqerin dhe e hodhi ujin e valuar mbi bustinat e çajit.

Ai i shtoi sheqer dhe piu pak çaj.

- Ju më thatë se duhet të vija për diçka urgjente.

- Oh, , Arnold, - tha ajo, duke shmangur sytë. - Nuk e di pse e thashë. Nuk e gjej dot më se çfarë më tha mendja.

- Pra, nuk ka asgjë? - tha ai.

- Jo, dua të them *po*. Ajo tundi kokën. - Por, në thelb, është si thoni ju. Nuk ka asgjë.

- E kuptoj, - tha ai. Vazhdoi të pinte çajin. - Është e pazakontë, - tha pas pak, sikur t'i fliste vetes. - Krejtësisht e pazakontë.

Buzëqeshi pakëz, pastaj e la filxhanin mënjanë dhe preku buzët me pecetë.

- Nuk po largoheni? - tha ajo.

- Duhet, - tha ai. - Se pres një telefonatë në shtëpi.

- Prisni dhe pak, Arnold.

Ajo shtyu pas karrigen dhe u ngrit në këmbë. Sytë e saj ishin ngjyrë hiri të çelët, të futur thellë në fytyrën e zbehtë dhe të rrethuar me atë që në fillim atij i ishte dukur si pudër e errët. Duke i ardhur turp nga vetja, duke e ditur se do ta urrente veten më pas, u ngrit dhe i hodhi ngathtësisht dorën rreth belit. Ajo e la ta puthte, duke pulitur me shpejtësi qepallat.

- U bë vonë, - tha ai, dhe u tërhoq prej saj duke u lëkundur. - Ishit shumë e mrekullueshme. Por më duhet të largohem, zonja Holt. Faleminderit për çajin.

- Por, ju do të vini përsëri, apo jo, Arnold? - tha ajo.

Ai tundi kokën.

Ajo e ndoqi pas në korridor dhe ai i zgjati dorën. Dëgjoi zërin e televizorit. Ishte i bindur se dikush e kishte ngritur volumin. Iu kujtua fëmija tjetër: *djali*. Ku ishte ai?

Ajo i kapi dorën dhe ia puthi me të shpejtë.

- Mos më harro, Arnold.

- Nuk do të të harroj, - tha ai. - Klara. Klara Holt, - tha.

- Më pëlqeu biseda jonë, - tha ajo. Kapi diçka, një fije floku te jaka e tij e xhaketës. - Jam shumë e lumtur që erdhe dhe kam një parandjenjë se do të vish përsëri.

Ai e vështroi me vëmendje, por tani ajo po shihte prapa tij sikur po përpiquej të ndërmendej për diçka.

- Dhe tani, natën e mirë, Arnold, - tha, dhe me këto fjalë mbylli derën, gati duke i kapur pallton.

“E çuditshme”, tha ai me vete dhe nisi të zbriste shkallët. Kur doli në trotuar mori frymë thellë dhe ndali një çast hapat të vështronte ndërtesën. Por e kishte të pamundur të gjente se cili ishte ballkoni i saj. Burri shtatmadh me bluzë tutash lëvizi ngadalë përgjatë parmakut dhe vazhdoi të vështronte.

Ai u largua, me duart thellë në xhepat e palltos. Kur mbërriti në shtëpi, dëgjoi telefonin të binte. Qëndroi krejt i qetë në mes të korridorit para derës së hyrjes, me çelësin në dorë, derisa tringëllima pushoi. Pastaj, me një veprim të përmbajtur, vuri njëren dorë në kraharor dhe ndjeu, përmes shtresave të rrobave, të rrahurat e zemrës. Pas njëfarë kohe u drejtua te dhoma e gjumit. Pothuajse në atë çast telefoni u ringjall përsëri dhe kësaj radhe ai u përgjigj.

- Arnold Brajt, - tha.

- Arnold? O Zot, sa zyrtar qenke sonte! - i tha e shoqja, me zërin e saj të fortë, përqeshës. - Kam që në nëntë që të marr. Jetë nate, Arnold?

Ai heshti, zëri i saj e pështjelloi.

- Aty je, Arnold? Dukesh sikur nuk je në vete...

Babai

Foshnja ishte në djep pranë shtratit, me kapuç të bardhë në kokë e me përparëse të bardhë. Djepin e kishin ngjyrosur rishtazi, e kishin zbukuruar me fjongo të kaltra e shtruar me dyshek e kuverta po të kaltra. Tri motrat e vogla dhe nëna e tyre, që ende nuk e kishte marrë mirë veten, po edhe gjyshja, i rrinin të gjitha rreth e rreth djepit, duke e vështruar se si foshnja hapte sytë e si i vinte doçkat te goja. Nuk buzëqeshte, as qeshte, por herë pas here puliste sytë dhe nxirrte gjuhën e vogël kur ndonjëra nga motrat i guduliste mjekrën.

Babai ishte në kuzhinë dhe i dëgjonte tek luanin me fëmijën.

- Kë ke xhan, ti, bebe? - tha Filisi dhe e gudulisi te mjekra.

- Ai na ka xhan të gjithëve, - tha Filisi, - por më shumë do babin, sepse edhe babi është çun!

Gjyshja u ul në buzë të shtratit dhe tha:

- Pa shikojani krahun e vockël! Sa buçko që e ka. Po këta gishtat e veckël! Njësoj si të mamit të vet.

- Nuk është si shpirt? - tha nëna e tij. - Është gjithë shëndet, vogëlushi im.

U përkul mbi të, e puthi foshnjën në ballë dhe preku mëngën e përparëses.

- Po kujt i ngjan, kujt i ngjan? - thirri Alisa, dhe të gjitha iu afruan më shumë djepit për të parë se kujt i ngjante.

- Sytë i ka shumë të bukur, - tha Karola.
- *Të gjitha* bebet kanë sy të bukur, - tha Filisi.
- Ka buzët e gjyshit, - tha gjyshja. - Shikojani buzët.
- Nuk e di... - tha nëna. - Nuk më duket.
- Po hunda! Hunda! - thirri Alisa.
- Pse, si është hunda? - pyeti nëna.
- Duket si hunda e dikujt tjetër, - u përgjigj vajza.
- Ashtu? - ia bëri nëna. - Nuk më duket.
- Ndërsa buzët... - mërmëriti gjyshja. - Këta gishta të veckël... - tha duke i zbuluar dorën bebes dhe duke ia hapur pak gishtat.
- Kujt i ngjan?
- Nuk i ngjan askujt, - tha Filisi. Dhe iu afruan edhe më shumë.
- Unë e di! Unë e di! - tha Karola. - I ngjan *babit!*
- Të gjitha e vështruan edhe më nga afër foshnjën.
- Po babi kujt *i ngjan?* - pyeti Filisi.
- Kujt *i ngjan* babi? - jehoi Alisa dhe të gjitha vështruan nga kuzhina ku babai po rrinte te tryeza me shpinën kthyer nga ato.
- Askujt! - tha Filisi, dhe filloi të qante.
- Shët, pusho! - tha gjyshja, dhe hodhi vështrimin larg e pastaj e ndali te bebja.
- Babi nuk i ngjan askujt! - tha Alisa.
- Por ai duhet t'i ngjajë ndonjë njeriu, - tha Filisi, duke fshirë sytë me njëren nga fjongot.
- Dhe të gjithë, përveç gjyshes, vështruan babanë, që rrinte ulur te karrigia. Ai ishte kthyer drejt tyre dhe fytyra e tij ishte e bardhë e pa shprehje.

Askush nuk tha asgjë

I dëgjoja zërat e tyre në kuzhinë. Nuk mund të merrja vesh se çfarë thoshin, por e kuptoja që po grindeshin. Pastaj ra heshtje dhe ajo filloi të qante. Unë preka Xhorxhin te bërryli. Mendova se ai duhej të zgjohej e t'u fliste që të ndiheshin në faj e të pushonin. Por Xhorxhi është shumë i trashë. Ai filloi të hidhte shkelma e të shfrynte.

- Mos më gjuaj, idiot, - tha ai. - Se do të kallëzoj.

- Ngordhalaq dreqi, - thashë unë. - Nuk i lë dot prapësitë për një herë të vetme? Ata po grindeshin dhe mami po qante.

- Nuk më plas, - tha ai dhe u kthye nga muri e ia futi përsëri gjumit.

Xhorxhi është vërtet kryetari i ngordhalaqëve.

Më vonë dëgjova babin të dilte për të kapur autobusin. E përplasi fort derën e jashtme. Më parë mamaja më kishte thënë se donte të ndahej dhe ta prishte familjen. Po unë nuk ia vija veshin.

Pas pak ajo erdhi të më bënte gati për në shkollë. Zërin e kishte të çuditshëm, nuk e di pse. I thashë se po më dhimbte stomaku. Ishte java e parë e tetorit dhe nuk kisha bërë asnjë mungesë deri tani, prandaj nuk mund të më qortonte. Ajo më vështroi, por dukej se e kishte mendjen tjetërkund. Xhorxhi ishte zgjuar dhe po dëgjonte. Po priste si do shkonin gjërat e pastaj të vepronte.

- E, mirë. Ajo tundi kokën. - Nuk di ç'të them. Qëndro në shtëpi, atëherë. Por nuk ka televizor, ngule në mendje.

Xhorxhi u ngrit ndenjurr mbi shtrat.

- Edhe unë jam i sëmurë, - tha. - Më dhemb koka. Se ky më ka gjuajtur me shkelma gjithë natën. Nuk kam fjetur fare.

- Mjaft tani! - tha ajo. - Do të shkosh në shkollë, Xhorxh! Nuk ke për të ndenjurr këtu që të rrihesh me vëllain gjithë ditën. Tani ngrihu dhe vishu. E kam seriozisht. Se nuk kam nerva dhe për një sherr tjetër që në mëngjes.

Xhorxhi priti derisa ajo doli nga dhoma. Pastaj ai u kacavjerrë te këmbët e krevatit.

- I poshtër! - më shau dhe më hodhi gjithë batanijet përsipër e pastaj shkoi në banjë.

- Do të të ngordh, - i thashë, por jo me zë aq të lartë sa të na dëgjonte mamaja. Prita derisa Xhorxhi u nis për në shkollë. Kur ajo po bëhej gati për në punë, i thashë të më shtronte në divanin e sallonit. I thashë se doja të studioja. I vendosa mbi tavolinë romanet e Edgar Rice Burrough-it, që më kishin dhuruar për ditëlindje, dhe *Manualin e shkencave sociale*. Por mua nuk më bëhej të studioja. Doja që ajo të ikte e unë të shikoja televizor.

Ajo shkarkoi ujin në banjë.

Nuk prisja dot më shumë. E ndeza televizorin, por nuk ia ngrita zërin. Shkova në kuzhinë ku mamaja kishte lënë paketën dhe mora tri cigare. I futa në raft dhe u ktheva në divan e fillova të lexoj *The princess of Mars*. Ajo erdhi dhe pa televizorin, por nuk tha gjë. Unë e kisha të hapur librin. I mblodhi flokët para pasqyrës dhe shkoi në kuzhinë. Ula sytë mbi libër kur ajo u kthye prej andej.

- Jam vonë. Mirupafshim, shpirt! Nuk kishte ndër mend të bënte shamatë për televizorin. Një natë më parë tha se nuk e dinte më ç'do të thoshte të niseshe për në punë pa qenë e "sfilitur".

- Mos gatuaj gjë. Mos e ndiz gazin më kot. Ka peshk ton në frigorifer nëse të vjen uri. Më vështroi. - Por, po të dhemb stomaku, mendoj se nuk duhet të hash asgjë. Sidoqoftë, gazin nuk ke pse e përdor. Më dëgjove? Pije atë ilaçin, shpirt, dhe ke për të parë se do ta kesh më mirë stomakun sonte. Ndoshta të gjithë do të ndihemi më mirë sonte.

Shkoi te dera dhe uli dorezën. Dukej sikur donte të thoshte edhe diçka tjetër. Kishte veshur bluzën e bardhë, rripin e gjerë të bardhë dhe fundin e zi. Nganjëherë e quante veshjen e punës, nganjëherë uniformë. Me aq sa më kujtohet, e kam parë gjithnjë të varur në gardërobë ose në telin e rrobave për t'u tharë. Ose duke e larë me dorë natën apo duke e hekurosur në kuzhinë.

Ajo punonte nga e mërkura deri të dielën.

- Mirupafshim, mami!

Prita derisa ndezi makinën dhe e nxehu motorin. E dëgjova të nisej e të merrte kthesën. Atëherë u çova, ngrita zërin e televizorit e shkova të marr cigaret. Tymosa njërën duke parë një serial me doktorë e me infermiere.

Pastaj ndërrova stacionin. Pastaj mbylla televizorin. Nuk doja më të shikoja.

★ ★ ★

Mbarova kapitullin ku Tars Tarkasi bie në dashuri me një grua të gjelbër, të cilës, vëllai i saj xheloz, i preu kokën të nesërmen në mëngjes para syve të tij. Ishte hera e pestë që e lexoja. Pastaj hyra në dhomën e tyre të gjumit dhe hodha sytë përreth. Nuk po kërkoja asgjë të caktuar përveçse, ndoshta, prezervativë dhe, megjithëse kisha kontrolluar shumë herë gjithandej, nuk i gjeta kurrë. Një ditë gjeta një vazo me vazelinë në fund të një sirtari. E dija se kishte njëfarë lidhje me ta, por nuk e dija se çfarë.

Lexova me vëmendje etiketën me shpresë se do të zbuloja diçka, një përshkrim se çfarë bëhej me të, apo se si mund të përdoret vazelina, diçka e tillë. Por nuk kishte gjë. *Pure Petroleum Jelly*, vetëm kaq shkruhej në etiketën kryesore. Por, mjaft të lexoja këtë dhe e kuptoja se kishte diçka. Dhe, nga pas vazos, ishte një etiketë e dytë ku ishte shënuar: *E shkëlqyer për moshën e vogël*. U përpoqa të bëja lidhjen midis moshës së vogël, lojrave me rërë e shilarësve me atë që ata bënin në krevat me njëri-tjetrin. E kisha hapur vazon disa herë për të parë sa ishte përdorur që nga hera e fundit. Po kësaj radhe nuk u mora më me *Pure Petroleum Jelly*-n. Pashë vetëm se vazoja ishte gjithnjë aty. Rrëmovja nëpër sirtarë, i bindur se nuk do të gjeja kushedi se çfarë. Pashë poshtë krevatit. Asgjë as atje. Pashë në gardërobë dhe kontrollova kutinë ku mbajnë paratë e pazarit, por aty nuk kishte asgjë, përveçse dy kartëmonedhave, njëra njëdollarëshe e tjetra pesëdollarëshe. Edhe po të merrja njërën, nuk do ta vinin re. Pastaj mendova të vishesha dhe të shkoja deri në Birch Creek. Sezoni i troftave ishte i hapur edhe për një javë, por pothuajse të gjithë e kishin ndërprerë peshkimin. Të gjithë vinin vërdallë duke pritur të hapëj sezoni i drerëve dhe i fazanëve.

Hoqa rrobat e vjetra. Vesha çorape leshi sipër çorapeve të mia të zakonshme dhe lidha me ngadalë lidhëset e çizmeve. Bëra dy sanduiçë me ton dhe disa dopio *crackers*-a me gjalpë kikiriku. Mbusha pagurin me ujë dhe e vara në brez bashkë me thikën. Kur dola te dera, mendova të lë një shënim. Dhe shkrova: “Jam më mirë dhe po shkoj deri në Birch Creek. Kthehem shpejt. R. 3:15”. I binte katër orë më pas nga tani. Dhe rreth pesëmbëdhjetë minuta më parë se Xhorxhi të vinte nga shkolla. Para se të dilja, hëngra njërin sanduiç dhe piva një gotë qumësht.

Përrjashta ishte kohë e bukur. Ishte vjeshtë. Por nuk bënte ende ftohtë në krahasim me mbrëmjen. Natën